

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

1011/2019 ΑΠ (760801)

(Α` ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Αγωγή αποζημίωσης εργοδότη κατά εργολάβου για ελαττώματα ή κακοτεχνίες του έργου. Βάσιμο λόγου αναίρεσης για παρά τον νόμο μη λήψη υπόψη από το δικαστήριο πραγμάτων με ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης κατ' άρθρο 559 αρ. 8 ΚΠολΔ. Απαιτούμενες διατυπώσεις για το ορισμένο της αγωγής. Λόγοι αναίρεσης που θεμελιώνονται επί της ποιοτικής ή ποσοτικής αοριστίας της αγωγής. Ορισμένο και εν γένει παραδεκτό αυτών. Προς τούτο απαιτείται ο σχετικός ισχυρισμός να προτάθηκε νομίμως στο πρωτόδικο δικαστήριο και να επαναφέρθηκε αντιστοίχως στο εφετείο ή με λόγο έφεσης του εκκαλούντος ή με τις προτάσεις των διαδίκων. Ορισμένο αγωγής αποζημίωσης εργοδότη κατά εργολάβου για ελαττώματα ή κακοτεχνίες του έργου. Βάσιμο λόγου αναίρεσης για έλλειψη νόμιμης βάσης της απόφασης και συγκεκριμένα για ανεπαρκείς ή αντιφατικές αιτιολογίες αυτής κατ' άρθρο 559 αρ. 19 ΚΠολΔ. Η εκτίμηση από το δικαστήριο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης είναι αναίρετικά ανέλεγκτη. Ορθώς το εφετείο και με επαρκείς αιτιολογίες επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή η αγωγή κατά του αναιρεσείοντος. Απορρίπτει αναίρεση της 5056/2017 απόφασης του Εφετείου Αθηνών.

Αριθμός 1011/2019

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

A2` Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Αβροκόμη Θούα - Εισηγήτρια, Γεώργιο Αποστολάκη, Θεόδωρο Κανελλόπουλο και Κυριάκο Οικονόμου, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 28 Ιανουαρίου 2019, με την παρουσία και της γραμματέως Θεοδώρας ΠαπαΔ., για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσείοντος: του, κατοίκου Εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Ιωάννη Παπασταύρο.

Της αναιρεσίβλητης: ανωνύμου εταιρείας με την επωνυμία "...", που εδρεύει στην και εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της **Παναγιώτη Τσιλιμιδό**, ο οποίος δήλωσε στο ακροατήριο ότι διορθώνει το όνομα της αναιρεσίβλητης εταιρείας από το εσφαλμένο "..." που αναγράφηκε στην αίτηση αναίρεσης στο ορθό "...".

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 20-5-2010 αγωγή της ομόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία "... Ο.Ε." και προσώπων που δεν είναι διάδικοι στην παρούσα δίκη, που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 4963/2012 μη οριστική και 231/2016 οριστική του ιδίου Δικαστηρίου και 5056/2017 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσείων με την από 10-1-2018 αίτησή του. Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσείοντος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, ο πληρεξούσιος της αναιρεσίβλητης την απόρριψη της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ο αναίρετικός λόγος του άρθρου 559 αριθμ.8ΚΠολΔ για λήψη ή μη υπόψη προταθέντος και έχοντος ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης, πράγματος, προϋποθέτει πράγμα παραδεκτώς προταθέν, αφού διαφορετικά το δικαστήριο της ουσίας δεν επιτρέπεται να το λάβει υπόψη. "Πράγματα" δε, θεωρούνται οι αυτοτελείς ισχυρισμοί των διαδίκων, που συγκροτούν την ιστορική βάση και επομένως θεμελιώνουν το αίτημα της αγωγής, ανταγωγής, ένστασης ή αντένστασης ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος καθώς και οι κύριοι ή προσθετοί λόγοι έφεσης, που αφορούν αυτοτελείς πραγματικούς ισχυρισμούς και όχι οι ισχυρισμοί που αποτελούν άρνηση της αγωγής ή μη έχοντα αυτοτέλεια επιχειρήματα, νομικά ή πραγματικά, τα οποία αντλούνται από το νόμο ή την εκτίμηση των αποδείξεων(Ολ.ΑΠ3/1997, ΑΠ851/2015).Ο λόγος αυτός δεν ιδρύεται αν το δικαστήριο που δίκασε, έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό και τον απέρριψε για οποιονδήποτε λόγο, τυπικό ή

ουσιαστικό(ΑΠ250/2014,1418/2013).Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 111 παρ. 2, 118 και 216 παρ. 1 του ΚΠολΔ συνάγεται ότι, το δικόγραφο της αγωγής πρέπει να περιέχει, με ποινή απαραδέκτου, πλην άλλων, και σαφή έκθεση των γεγονότων που τη θεμελιώνουν κατά νόμο και δικαιολογούν την άσκησή της από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου, με ακριβή περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς, σε τρόπο ώστε να παρέχεται στον μεν εναγόμενο η ευχέρεια της άμυνας, στο δε δικαστήριο η δυνατότητα ελέγχου του βάσιμου κατά νόμο της αγωγής. (ΑΠ 1453/2009, 1042/2009). Ειδικά δε, για τη θεμελίωση και το ορισμένο της αγωγής του εργοδότη κατά του εργολάβου, με την οποία επιδιώκεται αποζημίωση, λόγω ελλείψεων και κακοτεχνιών του εκτελεσθέντος έργου από υπαιτιότητα του τελευταίου, πρέπει να εκτίθενται σ' αυτήν, εκτός των άλλων, οι ελλείψεις, οι οποίες θεμελιώνουν, την κατά τις διατάξεις των άρθρων 681, 688 και 690 ΑΚ προς κρίση καταγόμενη αξίωση του ενάγοντος εργοδότη, (χωρίς να ενδιαφέρει το είδος των κακοτεχνιών ως ουσιωδών ή επουσιωδών) η ζημία και ο αιτιώδης, μεταξύ αυτής και των επικαλούμενων ελλείψεων και κακοτεχνιών του εκτελεσθέντος έργου σύνδεσμος (ΑΠ345/2018,935/2014). Εξάλλου, το ορισμένο ή αόριστο της αγωγής, ως προς την έκθεση σ' αυτή των πραγματικών περιστατικών που απαρτίζουν την ιστορική της αιτία εκτιμά κυριαρχικώς το δικαστήριο της ουσίας, και δεν υπόκειται κατά τούτο η απόφαση του σε αναίρετικό έλεγχο, εκτός αν έκρινε ορισμένη την αγωγή λαμβάνοντας υπόψη γεγονότα που δεν διαλαμβάνονταν σ1 αυτή και ασκούν ουσιώδη επίδραση στην κρίση του περί του νόμου βάσιμου της ή αντιθέτως έκρινε αόριστη αυτή επειδή δεν έλαβε υπόψη τέτοια γεγονότα που καιτοι διαλαμβάνονταν σ' αυτή, οπότε μπορούν να θεμελιωθούν οι από το άρθρο 559 αρ.8 και 14 ΚΠολΔ λόγοι αναίρεσης. Ειδικότερα, η έλλειψη εξειδίκευσης των πραγματικών περιστατικών που θεμελιώνουν κατ' αρχήν το ασκούμενο με την αγωγή ουσιαστικό δικαίωμα και αποτελούν την προϋπόθεση εφαρμογής του αντίστοιχου κανόνα ουσιαστικού δικαίου χαρακτηρίζεται ως ποσοτική αοριστία της αγωγής, και ελέγχεται αναίρετικά με το λόγο από τον αριθ. 14 του άρθρ. 559 ΚΠολΔ (Ολ. ΑΠ 1573/1981, ΑΠ 697/2012, ΑΠ 1495/2009). Η νομική αυτή παραδοχή τελεί υπό την προϋπόθεση ότι η κυριαρχική εκτίμηση του δικογράφου της αγωγής από το δικαστήριο της ουσίας, ανταποκρίνεται στο πραγματικό περιεχόμενο αυτής. Σε αντίθετη περίπτωση στοιχειοθετείται ο προβλεπόμενος από τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 8 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης, με την έννοια ότι δεν λήφθηκε υπόψη αγωγικός ισχυρισμός, θεμελιωτικός του φερομένου προς διάγνωση δικαιώματος, ο οποίος διαφοροποιεί την εκτίμηση για αοριστία της αγωγής ή αντιστρόφως λήφθηκε υπόψη ισχυρισμός, που δικαιολογούσε την νομική ή ποιοτική επάρκεια της αγωγής, ο οποίος δεν προτάθηκε με το δικόγραφο αυτής(ΑΠ935/2014). Για να θεμελιωθεί δε λόγος αναίρεσης από τις προαναφερόμενες διατάξεις ο περί αοριστίας του δικογράφου της αγωγής ισχυρισμός του εναγομένου πρέπει να προτείνεται νομίμως στο δικαστήριο της ουσίας και αν η υπόθεση διήλθε και τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας να επαναφέρεται στο εφετείο νόμιμα, είτε δηλαδή με λόγο έφεσης του εναγομένου η εις βάρος του οποίου αγωγή του αντιδίκου του κρίθηκε ορισμένη και παραδεκτή, είτε με τις προτάσεις του ως εφεσίβλητου προς απόκρουση της έφεσης του αντιδίκου του. Για το παραδεκτό του λόγου αυτού αναίρεσης πρέπει να αναφέρεται στο αναίρετήριο ο ισχυρισμός του ανααιρεσιόντος ότι η αγωγή είναι αόριστη, όπως προβλήθηκε στο δικαστήριο της ουσίας και να καθορίζεται ο τρόπος που ο ισχυρισμός αυτός προβλήθηκε στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο και επαναφέρθηκε νομίμως στο δευτεροβάθμιο (ΑΠ669/2007).

Από την επισκόπηση(αρθρ.561παρ.2ΚΠολΔ) των διαδικαστικών εγγράφων της δίκης, προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την από 27-5-2010 αγωγή της η ενάγουσα και ήδη ανααιρεσίβλητη, αφού εκθέτει, κατά το ενδιαφέρον την αναίρετική διαδικασία μέρος, ότι από υπαιτιότητα του εναγομένου και ήδη ανααιρεσιόντος, στον οποίο δυνάμει συμβάσεων είχε αναθέσει υπεργολαβικά έναντι της σ' αυτή αναφερομένης συμφωνηθείσας αμοιβής, το έργο της ασφαλτόστρωσης της περιφερειακής οδού Δήμου ..., αυτό παρουσίασε κακοτεχνίες, και συγκεκριμένα υπήρχαν σαμαράκια στο οδόστρωμα, ενώ σε κάποια τμήματά του η μία λωρίδα κυκλοφορίας ήταν σε διαφορετικό επίπεδο από τη διπλανή της, για την αποκατάσταση των οποίων αναγκάστηκε να καταβάλει σε τρίτο το ποσό των 44.167,84 ευρώ, ζήτησε να υποχρεωθεί να της καταβάλει το εν λόγω ποσό με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, ως αποζημίωση. Το Εφετείο, με την προσβαλλόμενη απόφαση, απέρριψε το σχετικό λόγο έφεσης της ανααιρεσιόντος, με τον οποίο επανέφερε την και πρωτοδίκως προβληθείσα περί αοριστίας της αγωγής ένστασή του λόγω μη έκθεσης "του αριθμού των κακοτεχνιών σε σαμαράκια και του αριθμού και του εύρους των ανισοσταθμιών", δεχόμενο ότι η με το πιο πάνω περιεχόμενο αγωγή "είναι πλήρως ορισμένη και θεμελιώνεται επαρκώς στις διατάξεις των άρθρων 681,690,297,298ΑΚ...όσον αφορά την περιγραφή των ελαττωμάτων που παρουσίασε το παραδοθέν από τον...εναγόμενο έργο, καθώς περιέχονται σε αυτή όλα τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις τις αγωγικές αξιώσεις. Περαιτέρω στοιχεία των ελαττωμάτων αυτών δεν αποτελούν προϋποθέσεις προς θεμελίωση του ενδίκου δικαιώματος ,αλλά ανάγονται στην εξειδίκευση των πραγματικών περιστατικών με τις αποδείξεις". Έτσι που έκρινε και με αυτό που δέχθηκε το Εφετείο, αφενός μεν έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό του ανααιρεσιόντος περί αοριστίας της αγωγής, αφετέρου δε• ορθά τον απέρριψε και δεν κήρυξε απαράδεκτο, αφού δεν χρειαζόταν περαιτέρω εξειδίκευση των κακοτεχνιών, ούτε αναφορά του ουσιώδους ή μη αυτών και όσα περί του αντιθέτου υποστηρίζει ο ανααιρεσιών με τον δεύτερο λόγο της κρινόμενης αίτησης για πλημμέλεια από το άρθρο 559αριθμ.8,λόγω μη λήψης υπόψη του σχετικού περί αοριστίας ισχυρισμού του, και (κατ' εκτίμηση)14ΚΠολΔ,λόγω μη αποδοχής αυτού, είναι αβάσιμα.

Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ.19 ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες, ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζητήματα που ασκούν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Από τη διάταξη αυτή, που αποτελεί κύρωση της παράβασης του άρθρου 93παρ.3 του Συντάγματος, προκύπτει ότι ο προβλεπόμενος απ'

αυτή λόγος αναίρεσης ιδρύεται όταν στην ελάχισσα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται καθόλου πραγματικά περιστατικά (έλλειψη αιτιολογίας), ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του πραγματικού του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλθηκε ή την άρνησή του (ανεπαρκής αιτιολογία), ή όταν αντιφάσκουν μεταξύ τους (αντιφατική αιτιολογία). Ειδικότερα, αντιφατικές αιτιολογίες έχει η απόφαση, όταν αλληλοαναιρούνται, αποδυναμώνοντας έτσι την κρίση της απόφασης για την υπαγωγή ή μη της ατομικής περίπτωσης στο πραγματικό συγκεκριμένου κανόνα ουσιαστικού δικαίου, που συνιστά και το νομικό χαρακτηρισμό της ατομικής περίπτωσης. Αντίστοιχα, ανεπάρκεια αιτιολογίας υπάρχει όταν από την απόφαση δεν προκύπτουν σαφώς τα περιστατικά που, είτε είναι κατά νόμο αναγκαία για τη στοιχειοθέτηση στη συγκεκριμένη περίπτωση, της διάταξης ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόστηκε, είτε αποκλείουν την εφαρμογή του, όχι δε και όταν υφίστανται ελλείψεις στην ανάλυση, στάθμιση και γενικώς στην εκτίμηση των αποδείξεων, εφόσον το πόρισμα από την εκτίμηση αυτή εκτίθεται με σαφήνεια και πληρότητα (ΟΛΑΠ 15/2006). Ελλείψεις δε αναγόμενες μόνο στην ανάλυση και στάθμιση των αποδεικτικών μέσων και γενικότερα ως προς την αιτιολόγηση του αποδεικτικού πορίσματος, αν αυτό διατυπώνεται σαφώς, δεν συνιστούν ανεπαρκείς αιτιολογίες (ΟΛΑΠ861/1984). Δηλαδή, αναγκαίο να εκτίθεται σαφώς στην απόφαση είναι μόνο το τι αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε και όχι ο λόγος για τον οποίο αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε(ΑΠ74/2016). Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 561 παράγραφος 1 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι η εκτίμηση από το δικαστήριο της ουσίας των πραγματικών περιστατικών, εφόσον δεν παραβιάστηκαν με αυτά κανόνες ουσιαστικού δικαίου, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί, ή εφόσον η εκτίμησή τους δεν ιδρύει λόγους αναίρεσης από τους αριθμούς 19 και 20 του άρθρου 559 του ΚΠολΔ, είναι από τον Άρειο Πάγο ανέλεγκτη, ο δε αντίστοιχος λόγος αναίρεσης, από τον αριθ. 19 του άρθρ. 559 του Κ.Πολ.Δ, εκ του περιεχομένου του οποίου προκύπτει ότι δεν συντρέχει καμία από τις προαναφερθείσες εξαιρετικές περιπτώσεις απορρίπτεται ως απαράδεκτος, εφόσον πλέον πλήττεται η ουσία της υπόθεσης που δεν υπόκειται σε αναιρετικό έλεγχο(ΑΠ2095/2009).

Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο δέχθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, τα ακόλουθα, κατά το μέρος που ενδιαφέρει την αναιρετική διαδικασία: "Η πρώτη ενάγουσα ομόρρυθμη εταιρία..., μετατραπείσα στη συνέχεια στην ήδη εφεσίβλητη ανώνυμη εταιρία (και ήδη αναιρεσίβλητη)..., που είναι κατασκευαστική εταιρία, ανέλαβε την εκτέλεση ,μετά από διαδικασία δημοπράτησης, των έργων "Συντήρηση οδικού δικτύου Δ.Δ...." και "Συντήρηση οδικού δικτύου Νήσου ..." από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου με προσφορά από την εφεσίβλητη 79.998,57 ευρώ (με αναθεώρηση και ΦΠΑ) για το πρώτο έργο και 140.000 ευρώ (με αναθεώρηση και ΦΠΑ) για το δεύτερο έργο, που αφορούσαν τη διαστρωμάτωση οδών της νήσου ... με ασφαλτοσκυρόδεμα. Ειδικότερα, η ενάγουσα ανέλαβε να εκτελέσει τις εξής εργασίες: α) κατασκευή βάσης και υποβάσης οδοστρώσας (εφόσον θα απαιτείτο κατά τον επιβλέποντα της Νομαρχίας Δωδεκανήσου για το πρώτο έργο), β) κατασκευή ασφαλικής προεπάλειψης ανασφάλτωσης επιφάνειας με ασφαλικό διάλυμα τύπου ME-0, γ) κατασκευή ασφαλικής ισοπεδωτικής στρώσης τύπου Β πάχους 5 cm (Π.Τ.Π. Α265), εφόσον θα απαιτείτο κατά τον επιβλέποντα της "Νομαρχίας Δωδεκανήσου για το πρώτο έργο, δ) κατασκευή ασφαλικής συγκολλητικής επάλειψης επί ασφαλικής στρώσης με ασφαλικό διάλυμα ME-5, εφόσον θα απαιτείτο για το πρώτο έργο και ε) κατασκευή ασφαλικής στρώσης κυκλοφορίας τύπου Α πάχους 5 cm σύμφωνα με την τεχνική περιγραφή των έργων, τις ισχύουσες προδιαγραφές κατασκευής ασφαλικού σκυροδέματος και τις οδηγίες του επιβλέποντος μηχανικού της Νομαρχίας Δωδεκανήσου. Με τα από 7.11.2005 και 13.11.2005 ιδιωτικά συμφωνητικά, που υπεγράφησαν στην η ενάγουσα εταιρία ανέθεσε στον πρώτο εναγόμενο, (μη διάδικο στην παρούσα δίκη) πατέρα του εκκαλούντος (ήδη αναιρεσιδόντα) και ιδιοκτήτη μηχανημάτων έργων, ως υπεργολάβο, την παραγωγή, έναντι αμοιβής, ασφαλικών σκυροδεμάτων τύπου Α και Β (Π.Τ.Π. Α265) στο ήδη εγκατεστημένο ασφαλικό συγκρότημα στη νήσο Κάλυμνο, καθώς και τις εργασίες υπό στοιχ. β', γ', δ' και ε' που αφορούσαν τα δύο έργα που ανέλαβε η ενάγουσα. Συμφωνήθηκε, επίσης, ότι η προμήθεια της ασφάλτου βαρύνουν την ενάγουσα, η οποία οφείλει και να επιμεληθεί για τη μεταφορά του ασφαλικού σκυροδέματος από τη θέση παραγωγής στη θέση διάστρωσης. Επίσης, κατά τις ίδιες ημερομηνίες υπεγράφησαν ιδιωτικά συμφωνητικά μεταξύ του νομίμου εκπροσώπου της ενάγουσας και του εκκαλούντος, με τα οποία η πρώτη, ως ανάδοχος των δύο έργων, ανέθεσε στον δεύτερο, ως υπεργολάβο, έναντι καθορισθείσας αμοιβής, τη διάστρωση και ισοπέδωση ασφαλικών σκυροδεμάτων τύπου Α και Β (Π.Τ.Π. Α265) πάχους 5 cm στα δύο έργα που ανέλαβε η ανάδοχος, με χρήση ειδικών μηχανημάτων (FINISHER, οδοστρωτήρα 10 T) και με τους χειριστές τους, που θα διατεθούν για όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών. Ο υπεργολάβος ανέλαβε την υποχρέωση με τα συμφωνητικά αυτά να εκτελέσει το έργο σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, τα σχέδια, τις υποδείξεις των επιβλεπόντων του κυρίου των έργων, τις υποδείξεις των εκπροσώπων της ενάγουσας και με τους ισχύοντες κανονισμούς και τις τεχνικές προδιαγραφές, των οποίων έλαβε γνώση. Συμφωνήθηκε, επίσης, ότι ο υπεργολάβος έχει έναντι της εργοδότριας εταιρίας τις υποχρεώσεις που έχει και εκείνη έναντι του κυρίου των έργων, καθώς και ότι οι εργασίες μόρφωσης της επιφάνειας πίσω από το μηχάνημα FINISHER μέσω εργατοτεχνικού προσωπικού καθώς και η απασχόληση ενός εργάτη στο παρασκευαστήριο ασφαλτοσκυροδέματος βαρύνουν την εργοδότρια ενάγουσα. Η αμοιβή συμφωνήθηκε σε 3,10 ευρώ ανά τόνο προσκομιζόμενου ασφαλικού σκυροδέματος και . εκτιμώμενο προϋπολογισμό 3.100 ευρώ για το έργο "Συντήρηση οδικού δικτύου Δ.Δ." και 8.100 ευρώ για το έργο "Συντήρηση οδικού δικτύου Νήσου ...". Η εκτέλεση των έργων άρχισε αφού προηγουμένως η ανάδοχος προμήθευσε τους υπεργολάβους με τα απαραίτητα υλικά. Οι υπεργολάβοι ολοκλήρωσαν τις συμφωνηθείσες ασφαλικές εργασίες και η ανάδοχος προσέφερε τα έργα προς παράδοση, όμως ο προϊστάμενος τεχνικών

υπηρεσιών Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δωδεκάνησου αρνήθηκε να παραλάβει το έργο και να πιστοποιήσει τις ασφαλικές εργασίες, διότι, σύμφωνα και με το υπ` αριθμ./13.12.2005 έγγραφο προς την ανάδοχο εταιρία, διαπιστώθηκε, μετά από αυτοψία στην περιφερειακή οδό του ότι η κατασκευή της ασφαλικής στρώσης κυκλοφορίας του οδοστρώματος είναι κακότεχνη, καθώς "υπάρχουν σαμαράκια στο οδόστρωμα, ενώ σε κάποια τμήματά του η μία λωρίδα κυκλοφορίας είναι σε διαφορετικό επίπεδο από τη διπλανή της". Ζητήθηκε δε από την ανάδοχο να προβεί άμεσα σε αποκατάσταση του οδοστρώματος με την απόλεια των κακότεχνων. Η ενάγουσα εταιρία, με την από 22.12.2005 εξώδικη δήλωση, που επιδόθηκε στους υπεργολάβους στις 29.12.2005, τους κάλεσε να αποκαταστήσουν τα ελαττώματα εντός δέκα ημερών, άλλως η εταιρία θα τους κήρυττε έκπτωτους σύμφωνα με ρητό όρο των ως άνω συμφωνητικών τους και θα ανέθετε την αποκατάσταση σε άλλο υπεργολάβο. Οι υπεργολάβοι δεν ανταποκρίθηκαν και η ανάδοχος ανέθεσε σε άλλη εταιρία το έργο αυτό... Ειδικότερα, με τα από 8.6.2006 ιδιωτικά συμφωνητικά η ενάγουσα- εφεσίβλητη ανέθεσε στην ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία "... Ο.Ε.", με έδρα στο, την εκτέλεση των χωματουργικών εργασιών για το οδικό δίκτυο Νήσου ... και την παραγωγή ασφαλτομίγματος για τις ανάγκες βελτίωσης του ασφαλικού οδοστρώματος και εξάλειψης ανισοσταθμιών στη μέση του οδοστρώματος στην περιοχή Χρόνος αποπεράτωσης των εργασιών συμφωνήθηκε το διάστημα είκοσι εργάσιμων ημερών από 15.6.2006. Ο κύριος του έργου το παρέλαβε τελικά στις 9.5.2008, ενώ το έργο συντήρησης οδικού δικτύου παρέλαβε στις 18.10.2007. Όπως αποδείχθηκε, ο εκκαλών υπεργολάβος ευθύνεται για τα ελαττώματα στην κατασκευή του έργου, όπως διαπιστώθηκαν και από τον κύριο του έργου, καθώς, αν και είχε αναλάβει με τα ως άνω συμφωνητικά την υποχρέωση διάστρωσης και ισοπέδωσης της περιφερειακής οδού με χρήση ειδικών μηχανημάτων, όπως FINISHER και οδοστρωτήρα, με δικούς του χειριστές, δεν εκτέλεσε αυτό δια των προστηθέντων προσώπων σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και τις προβλεπόμενες προδιαγραφές, τηρώντας τους όρους των συμβάσεων που υπέγραφε, με συνέπεια το έργο να παρουσιάζει τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν. Ο ισχυρισμός του εκκαλούντος στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που επαναφέρεται με την κρινόμενη έφεση, ότι δεν ευθύνεται για τις κακότητες, αλλά ότι υπεύθυνοι για το ελλειπές αποτέλεσμα είναι αποκλειστικά οι προστηθέντες της ενάγουσας, δηλαδή οι εργάτες που ακολουθούσαν το μηχάνημα και έστρωναν τον δρόμο, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού δεν επιβεβαιώθηκε πειστικά από κανένα αποδεικτικό μέσο. Αποτελούσε δική του υποχρέωση η ορθή και σύμφωνα με τους τεχνικούς κανόνες διάστρωση και ισοπέδωση της οδού καθώς και η προσήκουσα παράδοση του έργου, ώστε η τελική επιφάνεια να είναι ομαλή, πυκνής υφής και να ανταποκρίνεται πιστά στα θεωρητικά υψόμετρα της μελέτης..., με βάση τους όρους της σύμβασης ανάθεσης, οι οποίοι δέσμευαν και τον ίδιο σύμφωνα με τις συμβάσεις που υπέγραψε. Άλλωστε, και ο ορισθείς από το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο πραγματογνώμονας,, πολιτικός μηχανικός, ο οποίος διενήργησε αυτοψία τον Φεβρουάριο 2013 και αφού το έργο είχε παραδοθεί στην κοινή χρήση, στην έκθεσή του καταλήγει στο συμπέρασμα, απαντώντας στο ερώτημα, για το οποίο διετάχθη η πραγματογνωμοσύνη, ότι οι κακότητες που εντοπίστηκαν στο μέσο του οδοστρώματος και κατά το μήκος της συρραφής των λωρίδων, που αποτελούσε αντικείμενο της διάστρωσης του μηχανήματος FINISHER για το οποίο υπεύθυνος ήταν ο εκκαλών, εμπίπτουν στις συμβατικές υποχρεώσεις των υπεργολάβων. Ότι οι αστοχίες οφείλονται στις εργασίες μόρφωσης της τελικής επιφάνειας της ασφάλτου, καθώς το ασφαλτόμιγμα έπρεπε να διαστρωθεί και να διαμορφωθεί καλώς με τον διαστρωτήρα FINISHER, χωρίς να εμφανίζονται ανισοσταθμίες μεταξύ των λωρίδων διάστρωσης. Ότι η συναρμογή των λωρίδων έπρεπε να διαμορφωθεί καλώς διά των χειρών με συμπλήρωση ή αφαίρεση υλικού, όπου απαιτείται, και στη συνέχεια να κυλινδρωθεί με οδοστρωτήρα, μέχρι να επιτευχθεί βαθμός συμπίεσης άνω του 95% και να σβησθούν όλα τα ίχνη του οδοστρωτήρα, του FINISHER και οι ανισοσταθμίες, ώστε να παραδοθεί η τελική επιφάνεια απόλυτα ομαλή. Περαιτέρω αποδείχθηκε, ότι για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων η ανάδοχος εταιρία κατέβαλε την υπεργολάβο εταιρία "... Ο.Ε." το συνολικό ποσό των 12.619,84 ευρώ... Το ποσό αυτό οφείλει να καταβάλει ως αποζημίωση στην ενάγουσα - εφεσίβλητη η εκκαλών - δεύτερος εναγόμενος, ο οποίος ευθύνεται για τη ζημία της από την υπαίτιω πλημμελή εκτέλεση του έργου, αφού η ενάγουσα αναγκάστηκε να συμβληθεί με άλλο υπεργολάβο για την αποκατάσταση". Με βάση τις ανωτέρω παραδοχές, το Εφετείο ακολούθησε, απέρριψε την από 23.5.2016 έφεση του αναιρεσιπόντος κατά της 231/2016 απόφασης του πρωτοβαθμίου (Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών) Δικαστηρίου, που είχε κάνει εν μέρει δεκτή την ανωτέρω αγωγή της αναιρεσίβλητης, στην οποία υποχρέωσε τον αναιρεσιπόντα να καταβάλει το προαναφερόμενο ποσό των 12.619,84 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής.

Έτσι που έκρινε και με αυτά που δέχθηκε το Εφετείο, ότι, κατά την αναιρετικώς ανέλεγκτη κρίση του υπεύθυνος για την κακότεχνη ασφαλτόστρωση της επίμαχης οδού και ειδικότερα επειδή αυτή εμφάνισε σαμαράκια και ανισοσταθμίες μεταξύ των λωρίδων διάστρωσης) ήταν ο αναιρεσιών ενόψει του ότι οφειλόταν σε υπαίτια πλημμελή από μέρους του εκτέλεση των εργασιών μόρφωσης της τελικής επιφάνειας της ασφάλτου, που ο ίδιος είχε αναλάβει την υποχρέωση να πραγματοποιήσει, για την αποκατάσταση της οποίας η αναιρεσίβλητη ζημιώθηκε κατά το ποσό των 12.619,84 ευρώ, που κατέβαλε σε τρίτο για την εκ νέου ασφαλτόστρωση με ασφαλτόμιγμα της οδού, δεν στέρησε το αποδεικτικό του πόρισμα από νόμιμη βάση, αφού από το προεκτεθέν αιτιολογικό της προσβαλλόμενης απόφασης, προκύπτουν σαφώς όλα τα περιστατικά, που είναι αναγκαία για την κρίση του Δικαστηρίου στη συγκεκριμένη περίπτωση, περί της συνδρομής των νομίμων όρων και προϋποθέσεων των ουσιαστικού δικαίου διατάξεων των άρθρων 688-690ΑΚ, ενώ έχει τις απαιτούμενες αιτιολογίες, οι οποίες είναι σαφείς, πλήρεις και όχι αντιφατικές, ώστε καθίσταται εφικτός ο αναιρετικός έλεγχος ως προς την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, τις οποίες και εφάρμοσε. Επομένως, όσα περί του αντιθέτου για έλλειψη υποστηρίζει ο αναιρεσιών με τον πρώτο από το άρθρο 559αριθμ.19ΚΠολΔ λόγο της αίτησής

του είναι αβάσιμα. Ο αναιρεσείων, εξάλλου, με ειδικότερες αιτιάσεις του ίδιου (πρώτου) από το άρθρο 559 αριθμ 19ΚΠολΔ λόγου μέμφεται το Εφετείο, ότι με την παραδοχή του, "η ανάδοχος εταιρεία κατέβαλε στην υπεργολάβο εταιρεία... το συνολικό ποσό των 12.619,84 ευρώ. Το ποσό τούτο οφείλει να καταβάλει ως αποζημίωση στην ενάγουσα ο δεύτερος εναγόμενος..." διέλαβε αντιφατικές και ανεπαρκείς αιτιολογίες σε σχέση με όσα έγιναν αμετάκλητα και με δύναμη δεδिकाσμένου δεκτά, από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο ως προς τον συνεναγόμενο πατέρα του και επιπλέον, "όλως πεπλανημένως" τον υποχρεώνει να καταβάλει το προαναφερόμενο ποσό της αξίας των με αριθμ....17και ...18/2006 τιμολογίων που αντιστοιχούν στην παραγωγή "αποδεδειγμένα μη παραχθέντων 824 τόνων ασφαλτομειγματος όπως έγινε αμετάκλητα δεκτό εν αναφορά με το πρόσωπο του συνεναγομένου και αλληλεγγύως υπόχρεου πατρός του", ενώ με ανεπαρκή αιτιολογία και επίσης "πεπλανημένως" τον υποχρεώνει να καταβάλει την αξία και για την "δήθεν αποκαταστατική διάσθρωση του με 824 τόνους, με τα μηχανήματα, πράγμα ανύπαρκτο και ψευδές, λόγω της μη παραγωγής αυτού και της μη αποδείξεως της απασχολήσεως εργατών. Οι ανωτέρω αιτιάσεις κατά το μέρος που η επικαλούμενη αντίφαση και ανεπάρκεια στην αιτιολογία στηρίζεται στην περί του πατρός του αναιρεσειόντος (που δεν ήταν διάδικος στο Εφετείο) κρίση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, στηρίζονται σε εσφαλμένη προϋπόθεση και είναι αβάσιμες. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την επισκόπηση (αρθρ.561παρ.2ΚΠολΔ) της απόφασης του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, η ίδια αγωγή της αναιρεσίβλητης κατά το μέρος που στρεφόταν και κατά του συνεναγομένου του αναιρεσειόντος, πατέρα του, που αναφέρεται διηγηματικά και στην προσβαλλόμενη, απορρίφθηκε, επειδή δεν αποδείχθηκε, ότι το σκυρόδεμα που είχε μόνο αναλάβει την υποχρέωση να παράξει ήταν ελαττωματικό και επομένως δεν έφερε ο τελευταίος ευθύνη για το κακότεχνο αποτέλεσμα. Επομένως η παραδοχή της προσβαλλόμενης ότι η ευθύνη του αναιρεσειόντος που είχε αναλάβει την υποχρέωση της διάστροφης του ασφαλτομειγματος, έγκειται στην κακότεχνη ασφαλτόστρωση, για την αποκατάσταση της οποίας απαιτήθηκε η εκ νέου διάσθρωση με προφανώς νέο ασφαλτομειγμα, και για την οποία απαιτήθηκε η καταβολή στην τρίτη υπεργολάβο με την οποία αναγκάστηκε να συμβληθεί για την αποκατάσταση της κακοτεχνίας η αναιρεσίβλητη του προεκτεθέντος αναφερόμενου στα δύο τιμολόγια ποσού, με το οποίο ζημιώθηκε και επαρκώς αιτιολογημένη είναι και δεν αντιφάσκει με την αμετάκλητη κρίση σε σχέση με τη μη ευθύνη του πατέρα του ,πολύ περισσότερο δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης δεδिकाσμένου. Κατά τα λοιπά, και με την επισήμανση ότι η απόφαση δεν αναφέρεται σε ποσότητα ασφαλτομειγματος (και δη 824 τόνων), ο λόγος είναι απαράδεκτος, διότι ο αναιρεσείων με την ανωτέρω αποσπασματική και επιλεκτική έκθεση του αποδεικτικού πορίσματος με την κατ' επίφαση επίκληση αναιρετικής πλημμέλειας από το άρθρο 559 αριθμ.19 ΚΠολΔ, πλήττει την επί της ουσίας εκτίμηση των αποδείξεων από το Εφετείο και επιχειρεί την απαράδεκτη στο παρόν στάδιο επανεξέταση της υπόθεσης. Επισημαίνεται ότι για να είναι ορισμένος ο λόγος αναίρεσης για παραβίαση κανόνων ουσιαστικού δικαίου από το δικαστήριο της ουσίας (αριθ.1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ) πρέπει να καθορίζεται η συγκεκριμένη διάταξη του ουσιαστικού δικαίου που παραβιάστηκε και το αποδιδόμενο στην απόφαση νομικό σφάλμα ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή του ουσιαστικού νόμου(Ολ.ΑΠ20/2005). Επομένως, η περιλαμβανόμενη στο δεύτερο λόγο αιτίαση, με την οποία ο αναιρεσείων, κατ' επίκληση πλημμέλειας του άρθρου 559αριθμ.1ΚΠολΔ,μέμφεται την προσβαλλόμενη απόφαση για παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 688-690ΑΚ είναι απαράδεκτη λόγω αοριστίας, εφόσον δεν εκτίθεται στο αναιρετήριο, σε τι συνίσταται η επικαλούμενη παραβίαση.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί, να διαταχθεί η εισαγωγή του κατατεθέντος από τον αναιρεσειόντα παραβόλου στο Δημόσιο Ταμείο (αρθρ.495παρ.3ΚΠολΔ) και να καταδικαστεί ο τελευταίος, λόγω της ήττας του στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης (αρθρ. 176, 183 ΚΠολΔ) κατά τα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 10 Ιανουαρίου 2018 αίτηση του για αναίρεση της 5056/2017 απόφασης του Εφετείου Αθηνών.

Διατάσσει την εισαγωγή του κατατεθέντος παραβόλου στο Δημόσιο Ταμείο.

Καταδικάζει τον αναιρεσειόντα στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2.700) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 26 Μαρτίου 2019.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 9 Αυγούστου 2019.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ν.Σ.